

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ЗАПОВЕД

№.....
PA-288

София,.....03.04.....2012 г.

На основание на чл. 25, ал. 4 от Закона за администрацията във връзка с чл. 10 и § 3 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси (приета с ПМС № 152 от 30.05.2011 г., обн. ДВ, бр. 43 от 7.6.2011 г.),

УТВЪРЖДАВАМ

1. Формат за документиране на оценката на безопасността на съхранението на опасни химични вещества и смеси по чл. 9 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси;
2. Указания за извършване и документиране на оценката на безопасността на съхранението на опасни химични вещества и смеси.

Контролът по изпълнението на настоящата заповед възлагам на г-жа Евдокия Манева, заместник-министър на околната среда и водите.

Настоящата заповед и приложенията към нея да се публикуват на официалната интернет страница на министерството на околната среда и водите.

НОНА КАРАДЖОВА

МИНИСТЪР НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

УТВЪРЖДАВАМ:

(Със Заповед № 92-288/

МИНИСТЪР:

НОНА КАРАДЖОВА

**УКАЗАНИЯ ЗА ИЗВЪРШВАНЕ И ДОКУМЕНТИРАНЕ НА ОЦЕНКА НА
БЕЗОПАСНОСТТА НА СЪХРАНЕНИЕТО НА ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА
И СМЕСИ**

I. Общи положения

Основната цел на **Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси (Наредбата)**, приета с ПМС № 152 от 30.05.2011 г. (Обн., ДВ, бр. 43/7.06.2011г.) е да се осигури адекватен контрол на риска за човешкото здраве и околната среда от съхранението на опасни химични вещества и смеси (опасни химикали), чрез въвеждане на общи изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение на опасни химикали и извършване на оценка на безопасността на съхранението на тези химикали. Наредбата не установява конкретни технически правила по отношение на съхранението на опасните химикали, а изисква осигуряване на пълна и достоверна информация за свойствата на съхраняваните химикали и идентифициране на опасните химикали с цел разделно съхранение на несъвместимите категории. Наредбата въвежда изисквания за обучение на персонала и общи изисквания по отношение на инфраструктурата, оборудването и начина на работа с опасни химикали, с цел безопасно съхранение на опасните химикали. Изпълнението на тези изисквания се удостоверява чрез извършване на оценка на безопасността на съхранението на опасните химикали (оценката) от отговорните за съхранението лица и документиране на всички стъпки от изпълнението на изискванията на Наредбата.

Изискванията за извършване и документиране на оценката и нейното съдържание се определят в Раздел IV от Наредбата. Оценката се документира от отговорните за съхранението лица въз основа на формат, утвърден от министъра на околната среда и водите. Допускат се отклонения от предписания формат, ако фирмата е изготвила, поддържа и съхранява еквивалентна по вид и обем информация, доказваща съответствие с изискванията на Наредбата. При констатирани несъответствия в резултат на преразглеждането и актуализацията на оценката, отговорните лица планират и предприемат съответните коригиращи действия, които осигуряват безопасно съхранение на опасните химикали.

II. Съдържание на оценката

Съгласно чл. 9, ал. 1 от Наредбата, оценката трябва да съдържа следните раздели:

1. Проверка на категориите на опасност на съхраняваните опасни химикали;
2. Проверка на съвместимостта на категориите/класовете на опасност на съхраняваните опасни химикали;
3. Проверка на съответствието с общите изисквания на чл. 6 от Наредбата;

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

4. Проверка на съответствието с други приложими нормативни актове и правила в областта на пожарната безопасност, опазването на околната среда и осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд;
5. Проверка на съответствието с изискванията за организация на съхранението по чл. 7 от Наредбата;
6. Проверка на съответствието с условията на съхранение на опасните химикали, посочени в информационните листове за безопасност (ИЛБ) и/или в информацията по чл. 5 от Наредбата.

III. Последователност на извършване и документиране на оценката

III.1. Проверка на категориите/класовете на опасност на съхраняваните опасни химикали

Проверката се извършва за всички химични вещества и смеси, класифицирани като опасни в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) (ОВ L 353 от 31.12.2008 г.) и/или Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетирание на химични вещества и смеси, приета с ПМС № 182 от 20.08.2010 г. (ДВ, бр. 68 от 2010 г.) и включва следните действия:

III.1.1. Инвентаризация на съхраняваните вещества и смеси

За да бъдат идентифицирани опасните химикали, е необходимо да се изготви инвентарен списък на всички съхранявани вещества и смеси. За целта следва да се използва наличната информация за доставените вещества и смеси и да се извършен оглед на съоръженията/помещенията за съхранение, с цел да се верифицира информацията. При наличие на информационна система, в която тези данни са поддържати и могат лесно да бъдат извлечени или при съхранение на голяма номенклатура химикали, което прави съставянето на подобен списък нецелесъобразно, се изготвя обобщена информация за съхраняваните химикали и се указват начините за съхраняване, поддържане и използване на подобна информация за целите на оценката. Пример за инвентарен списък е представен в таблицата към т. 1.0. на формата за документиране на оценката на безопасността на съхранението на опасни химикали.

III.1.2. Идентификация на опасните вещества/смеси

След съставянето на инвентарен списък, следва да се идентифицират наличните опасни вещества и смеси.

Веществата се идентифицират посредством следните идентификатори:

- ако веществото е включено в част 3 от приложение VI на Регламент (ЕО) № 1272/2008, наименование и идентификационни номера (CAS номер, индекс номер, ЕС номер), както са дадени в него.
- ако веществото не е включено в част 3 на приложение VI, но е включено в списъка за класификация и етикетирание, наименование и идентификационни номера (CAS номер, индекс номер, ЕС номер), както са дадени в него.
- ако веществото не е включено в част 3 от приложение VI и в списъка за класификация и етикетирание — CAS номерът, заедно с наименованието,

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

установено в номенклатурата на IUPAC или CAS номерът заедно с друго(и) международно(и) химично(и) наименование(я), ако е наличен, ЕС номер.

- ако CAS номерът не е наличен, наименованието, дадено в номенклатурата на IUPAC или друго(и) международно(и) химично(и) наименование(я), ако е наличен, ЕС номер.

За идентифицирането на опасните вещества и смеси и за определянето на тяхната класификация се използват получените от доставчиците информационни листове за безопасност. При възникнали съмнения относно класификацията на определен химикал, напр. при информационни листове за безопасност на един химикал от различни доставчици с противоречива информация относно опасностите или при липсващи информационни листове за безопасност, се използва списъка за класификация и етикетиране от базата данни от Европейската агенция по химикали (<http://echa.europa.eu/bg/information-on-chemicals/cl-inventory-database>). Следва да се има предвид, че вписванията в този списък, които не представляват хармонизирана класификация и етикетиране, са извършени въз основа на данни, получени от различни производители или вносителите и не са правно обвързващи, т.е. те могат да бъдат използвани за да се идентифицират опасни вещества в самостоятелен вид или в смеси, за чиито опасни свойства следва да се изиска по-подробна информация от доставчиците.

Идентификаторът на смес съдържа най-малко търговското име или нейното предназначение съгласно чл. 33, ал. 2, т. 1 от Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси.

III.1.3. Идентифициране на категориите/класовете на опасност

По отношение на веществата, до 1 юни 2015 г. се поддържа информацията относно класификацията по Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP) и по Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси, а по отношение на смесите - класификацията по Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси. След тази дата се поддържа информацията за CLP класификацията.

За осигуряване на безопасно съхранение се посочват предупрежденията за опасност и препоръките за безопасност съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP) и/или рисковите фрази и съвети за безопасност съгласно Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси. Описват се и опасностите на веществото или сместа, описани в т. 2.3. от Приложение II на Регламент REACH.

Когато оценката се извършва преди изграждането на склада за съхранение на опасни химикали и няма пълна яснота за вида и/или класификацията на веществата и/или смесите, които ще се съхраняват, се описват опасните характеристики на планираните за съхранение вещества или смеси (напр. запалима течност, газови бутилки, експлозивни и др.). Информацията следва да се актуализира веднага след като бъдат получени данни за идентичността и/или опасните характеристики на тези вещества/смеси.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Резултатите от проверката за опасните вещества се документират в таблицата към т. 1.1. от формата за документиране на оценката, а за опасните смеси - в таблицата към т. 1.2. Към оценката се прилага и списък на информационните листове за безопасност на съхраняваните опасни химикали. При наличието на голяма номенклатура съхранявани химикали, което прави съставянето на подобен списък нецелесъобразно, се изготвя обобщена информация за съхраняваните химикали и се указват начините за съхранение, поддържане и използване на тази информация за целите на оценката.

III.2. Проверка на съвместимостта на категориите/класовете на опасност на съхраняваните опасни химикали

Проверката на съвместимостта на категориите/класовете на опасност на съхраняваните опасни химикали се извършва с цел да се идентифицират веществата или смесите, класифицирани в поне една от категориите/класовете на опасност, описани в Приложението към Наредбата, които не могат да бъдат съхранявани съвместно. За определяне на категориите/класовете на опасност, описани в приложението, може да се използват и класовете на опасност, съгласно част 2 на Приложение А на Европейската спогодба за международен превоз на опасни товари по шосе (ADR).

Проверката на съвместимостта на съхранение се извършва за следните категории вещества:

Експлозивни - Вещества, смеси и изделия, класифицирани като експлозивни с рискови фрази R2 или R3 съгласно Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси и/или с предупреждения за опасност H200 до H205 съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Запалими - Вещества и смеси, класифицирани като запалими с рискови фрази R10, R11 или R12 съгласно Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси и/или предупреждения за опасност H220 до H226, H228, H242 съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Оксидиращи - Вещества и смеси, класифицирани като оксидиращи, включително пирофорни течности и органични пероксиди с рискови фрази R8 или R9 съгласно Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси и/или предупреждения за опасност H240 до H242, H250 до H252 и H270 до H272 съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Токсични - Вещества и смеси, класифицирани като токсични с рискови фрази R23 до R28 или комбинациите от тях съгласно Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси и/или предупреждения за опасност H300, H301, H310, H311, H330 и H331 съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

Корозивно действащи вещества - Вещества и смеси, класифицирани като корозивни с рискови фрази R34 и R35 съгласно Наредбата за реда и начина за класифициране, опаковане и етикетиране на химични вещества и смеси и/или предупреждения за опасност H290 и H314 съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

Аерозолни опаковки и втечнени или сгъстени газове в контейнери – нова категория на опасност, която е налична само в Регламент (ЕО) № 1272/2008 - предупреждения за опасност H222, H223, H280 и H281.

Веществата и смесите се вписват в таблицата към т. 2.1 на формата, като за всяка идентифицирана категория/клас на опасност се поставя „X” в съответната колона. В случай, че веществото или сместа са класифицирани в повече от една категория/клас на опасност, при определяне съвместимостта на категориите/класовете на опасност следва да се вземе под внимание всяка от категориите/класовете на опасност.

След идентифициране на веществата или смесите, класифицирани в поне една от категориите/класовете на опасност, описани в Приложението към Наредбата, се определят опасните химикали, които не могат да бъдат съхранявани съвместно въз основа на техните опасни свойства. За целта, идентифицираните по предишната точка вещества и смеси се групират по съвместимост чрез поставянето им в матрица за съвместимост на съхранението, дадено в таблицата към т. 2.2. на формата. В тази матрица с „X” са обозначени комбинациите от категории/класове на опасност, които не трябва да бъдат съхранявани съвместно поради несъвместимост на опасните им свойства. Това разделение се основава на прости правила, произтичащи от възможността за възникване или усилване на неблагоприятните ефекти в следствие на определени опасни свойства на съхраняваните химикали. Например, запалими вещества и смеси не трябва да бъдат съхранявани съвместно с аерозолни опаковки и втечнени или сгъстени газове в контейнери, тъй като при възникване на пожар и повишаване на температурата, вследствие на повишаването на налягането на аерозолните опаковки е възможно да се предизвика взрив.

В случай, че веществото или сместа са класифицирани в повече от една категория/клас на опасност, при определяне съвместимостта на категориите/класовете на опасност следва да се вземе под внимание всяка от категориите на опасност, като приоритет има тази категория, която представлява **основна опасност** съгласно т. 7 на Приложението към Наредбата. Приоритетът на опасностите е както следва: **експлозивно** → **оксидиращо** → **запалимо** → **токсично**. Поредният номер на съответния химикал от таблица 2.1 се посочва в клетката от таблицата, която допуска съвместно съхранение на тези категории химикали по редовете и колоните (в клетката липсва знак „X”).

III.3. Проверка на съответствието с общите изисквания на чл. 6 от Наредбата

За всяко от общите изисквания по чл. 6 от Наредбата, физическите и юридическите лица, които съхраняват опасни химикали, са длъжни да извършат проверка и да удостоверят съответствието с дадено изискване чрез позоваване на съответните технически, организационни и управленски мерки. Ако се констатира несъответствие, то се описва в колона № 3 на таблицата в т. 3 от формата за документиране на оценката по чл. 9, ал.1 от Наредбата. Ако дадено изискване е неприложимо, това се указва в колона № 3 на таблицата към т. 3 и доказателствата се описват (напр. ако предприятието не работи със силнотоксични, канцерогенни, мутагенни или токсични за репродукцията,

